

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 15. 2. 2012
COM(2012) 6 final/2

Corrigendum

Annule et remplace le COM(2012) 6 final du 19 janvier 2012

Concerne toutes les versions linguistiques

Suppression de la footnote 29 et remplacement de l'annexe de l'acte approuvé

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU**

**o stratégii Európskej únie v oblasti ochrany a dobrých životných podmienok zvierat
na obdobie rokov 2012 – 2015**

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2012) 55 final}

{SEC(2012) 56 final}

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU**

**o stratégii Európskej únie v oblasti ochrany a dobrých životných podmienok zvierat
na obdobie rokov 2012 – 2015**

(Text s významom pre EHP)

1. ÚVOD

V článku 13 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa zvieratá uznávajú za cítiace bytosti a vyžaduje sa v ňom zároveň maximálny ohľad na požiadavky týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat pri tvorbe a presadzovaní niektorých politík EÚ.

V roku 2006 sa v akčnom pláne Spoločenstva na ochranu a dobré životné podmienky zvierat na roky 2006 – 2010¹, prijatom Komisiou, po prvýkrát zoskupili rôzne aspekty politiky EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ktorými sa riadi chov miliárd hospodárskych zvierat v EÚ. Približne dve miliardy vtákov² a tristo miliónov cicavcov sa využíva na poľnohospodárske účely. Odhaduje sa, že dvanásť miliónov zvierat ročne sa používa na pokusy. Populácia psov a mačiek sa odhaduje približne na sto miliónov jedincov³, najmä v súkromnom vlastníctve. Je ťažké odhadnúť objem obchodu so spoločenskými zvieratami v EÚ. Nie sú dostupné údaje EÚ o počte zvierat chovaných v zoológických záhradách a v akváriách.

¹ KOM(2006) 13, v konečnom znení z 23. 1.2006.

² 793 miliónov kurčiat na produkciu mäsa, 453 miliónov nosníc a 197 miliónov moriek. Údaje o morkách, kačiciach a husiach neboli dostupné vo všetkých členských štátoch.

³ „Hodnotenie politiky EÚ týkajúcej sa dobrých životných podmienok zvierat a možné budúce politické možnosti“ december 2010. Pozri prílohu A1.7, <http://www.eupaw.eu/>

Na rôzne aspekty dobrých životných podmienok hospodárskych zvierat sa vzťahuje horizontálna smernica⁴. Na špecifické aspekty sa vzťahujú právne predpisy EÚ týkajúce sa prepravy⁵ a zabíjania⁶. Na chov teliat⁷, ošípaných⁸, nosníc⁹ a brojlerov¹⁰ sa vzťahujú špecifické požiadavky EÚ. Zvieratá používané na pokusy¹¹ sú tiež predmetom špecifických pravidiel týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat. Právne predpisy EÚ týkajúce sa zoologických záhrad¹² sú zamerané na ochranu druhov, ale s ohľadom na dobré životné podmienky zvierat. Neexistujú žiadne právne predpisy EÚ týkajúce sa dobrých životných podmienok spoločenských zvierat. Pravidlá EÚ o organickom poľnohospodárstve zahŕňajú vysokú úroveň životných podmienok zvierat v oblasti produkcie hovädzieho dobytku, ošípaných a hydiny¹³.

Súčasnú oznámenie vychádza pri navrhovaní smerov činnosti EÚ na ďalšie štyri roky zo skúseností získaných počas akčného plánu na roky 2006 – 2010, pričom využíva dosiahnutý vedecký a technologický pokrok na skĺbenie dobrých životných podmienok zvierat s hospodárskou realitou pri vykonávaní súčasných právnych ustanovení. Táto stratégia je pokračovaním akčného plánu podľa odporúčaní väčšiny konzultovaných zainteresovaných strán a Európskeho parlamentu.

Chov hospodárskych zvierat v EÚ predstavuje ročnú hodnotu vo výške 149 miliárd EUR a ročná hodnota používania pokusných zvierat sa odhaduje na 930 miliónov EUR.

2. PREČO JE POTREBNÁ STRATÉGIA V OBLASTI DOBRÝCH ŽIVOTNÝCH PODMIENOK ZVIERAT?

V posledných rokoch¹⁴ venovala Únia na podporu dobrých životných podmienok zvierat v priemere takmer 70 miliónov EUR ročne, pričom 71 % z tejto sumy bolo určených poľnohospodárom v podobe príspevkov na dobré životné podmienky

⁴ Smernica Rady 98/58/ES z 20. júla 1998 o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely (Ú. v. ES L 221, 8.8.1998, s. 23). Okrem toho Únia začlenila tento dohovor do práva EÚ rozhodnutím Rady 78/923/EHS o uzavretí Európskeho dohovoru o ochrane hospodárskych zvierat (Ú. v. ES L 323, 17.11.1978, s. 12).

⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 1/2005 o ochrane zvierat počas prepravy (Ú. v. EÚ L 3, 5.1.2005, s. 1).

⁶ Smernica rady 93/119 o ochrane zvierat počas porážky alebo usmrcovania (Ú. v. ES L 340, 31.12.1993, s. 21). Má byť 1.1.2013 nahradená nariadením Rady (ES) č. 1099/2009 o ochrane zvierat počas usmrcovania (Ú. v. EÚ L 303, 18.11.2009, s. 1).

⁷ Smernica Rady 2008/119/ES, ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu teliat (Ú. v. EÚ L 10, 15.1.2009, s. 7).

⁸ Smernica Rady 2008/120/ES, ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu ošípaných (Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2009, s. 5).

⁹ Smernica Rady 1999/74/ES ustanovujúca minimálne normy na ochranu nosníc (Ú. v. ES L 203, 3.8.1999 s 53).

¹⁰ Smernica Rady 2007/43/ES, ktorou sa stanovujú minimálne normy ochrany kurčiat chovaných na produkciu mäsa (Ú. v. EÚ L 183, 12.7.2007, s. 19).

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/63/EÚ o ochrane zvierat používaných na vedecké účely (Ú. v. EÚ L 276, 20.10.2010, p. 33).

¹² Smernica Rady 1999/22/ES o chove voľne žijúcich živočíchov v zoologických záhradách (Ú. v. ES L 94, 9.4.1999, s. 24).

¹³ Nariadenie Rady (ES) č. 834/2007 (Ú. v. EÚ L 834, 20.7.2007, s. 1) a nariadenie Komisie (ES) č. 889/2008 (Ú. v. EÚ L 250, 18.9.2008, s. 1).

¹⁴ Údaje z hodnotiacej správy sa vzťahujú na obdobie rokov 2000-2008.

zvierat z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka. Členské štáty spolufinancujú výdavky na rozvoj vidieka a okrem špecifického opatrenia týkajúceho sa záväzkov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú základné právne požiadavky si môžu členské štáty podľa vnútroštátnych priorit ponúkať opatrenia napr. na podporu investícií do poľnohospodárskych podnikov, odbornej prípravy, poradenských služieb a účasti poľnohospodárov na systémoch kvality. Zvyšok je venovaný všetkým ostatným činnostiam EÚ súvisiacim s tvorbou politiky: výskum (21 %), hospodárske štúdie, komunikácia, vzdelávanie, odborná príprava a medzinárodné záležitosti, presadzovanie, atď.

Avšak každým rokom bolo čoraz jasnejšie, že jednoduché uplatňovanie tých istých pravidiel špecifických pre sektory v oblasti dobrých životných podmienok zvierat neprináša vždy želané výsledky. Problémy súvisiace s dodržiavaním pravidiel špecifických pre sektory poukazujú na potrebu pouvažovať o tom, či tento univerzálny prístup môže viesť k lepším výsledkom v oblasti dobrých životných podmienok zvierat v celej Únii. Rôznorodosť poľnohospodárskych systémov, klimatických podmienok, špecifik pôdy rôznych členských štátov viedli k značným ťažkostiam pri schvaľovaní jednotných pravidiel a ešte k väčším ťažkostiam pri zabezpečovaní ich správneho vykonávania. Výsledkom je, že životné podmienky zvierat v Únii nedosahujú rovnakú úroveň potrebnú na udržanie rozsiahlej hospodárskej činnosti, ktorá je hybnou silou zaobchádzania so zvieratami v Európskej únii.

Navyše – napriek tomu, že agenda v oblasti dobrých životných podmienok zvierat zaznamenala vďaka špecifickým právnym predpisom pokrok, existujú oblasti, na ktoré sa nevzťahuje žiadny predpis EÚ a súčasné všeobecné požiadavky sa ťažko uplatňujú. Je možné, že existuje priestor na **zjednodušenie** prostredníctvom zavedenia presnejších ustanovení vo všeobecných pravidlách týkajúcich sa spoločných základných faktorov ovplyvňujúcich dobré životné podmienky zvierat.

V hodnotení politiky EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat sa konštatuje, že normy týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat znamenali pre sektor hovädzieho dobytku a sektor pokusov so zvieratami dodatočné výdavky, ktorých výška sa odhaduje približne na 2 % celkovej hodnoty týchto sektorov. Doposiaľ neexistujú dôkazy o ohrození ich hospodárskej udržateľnosti v dôsledku uvedených výdavkov. Každá príležitosť na ekonomické vyjadrenie hodnoty pridanej politikou v oblasti dobrých životných podmienok zvierat by sa mala využiť s cieľom posilniť konkurencieschopnosť poľnohospodárstva EÚ vrátane malých poľnohospodárov.

Za hlavné spoločné faktory ovplyvňujúce dobré životné podmienky zvierat v Únii boli označené tieto skutočnosti:

1. Nedostatočné presadzovanie právnych predpisov EÚ členskými štátmi je v mnohých oblastiach ešte stále bežné.

Niektoré členské štáty neprijímajú dostatočné opatrenia na informovanie zainteresovaných strán, školenie úradných inšpektorov, vykonávanie kontrol

a uplatňovanie sankcií¹⁵. V dôsledku uvedenej skutočnosti sa niekoľko legislatívnych ustanovení EÚ neuplatnilo v plnej miere a ich zamýšľané účinky sa neodrazili na dobrých životných podmienkach zvierat.

Normy týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat často znamenajú dodatočné náklady, nie vždy sa však uplatňujú primerane v celom potravinovom reťazci. Únia poskytuje výrobcovi niekoľko nástrojov na odškodnenie za vyššie výrobné náklady. Hoci sa v právnych predpisoch povoľujú niekoľkoročné prechodné obdobia na uľahčenie vykonávania štrukturálnych zmien v určitých poľnohospodárskych systémoch, tento prístup nevedol vždy k včasnej premene. Kultúrne ocenenie aspektov dobrých životných podmienok zvierat zohráva dôležitú úlohu pri dôkladnejšom rešpektovaní ducha, ako aj konkrétnych ustanovení právnych predpisov.

2. Spotrebiteľom chýbajú vhodné informácie o aspektoch životných podmienok zvierat.

Z prieskumu uskutočneného v celej EÚ vyplýva, že 64 % populácie veľmi záleží na životných podmienkach zvierat. Zo štúdií¹⁶ však vyplýva, že životné podmienky zvierat sú iba jedným z faktorov ovplyvňujúcich spotrebiteľský výber, pričom sa často stáva, že tento aspekt spotrebiteľa nezohľadnia, pretože nie sú vždy dobre informovaní o výrobných metódach a ich vplyve na dobré životné podmienky zvierat. Rozhodnutia spotrebiteľov závisia v konečnom dôsledku najmä od ceny a priamo overiteľných charakteristík potravín.

3. Mnohé zainteresované strany nemajú dostatočné vedomosti o životných podmienkach zvierat.

Zatiaľ čo prevažná časť finančných prostriedkov EÚ vyčlenených na výskum v oblasti zlepšovania životných podmienok zvierat sa vynakladá na alternatívne metódy k pokusom so zvieratami, získané poznatky nie sú dôsledne rozširované a výskumné činnosti nie sú v členských štátoch dostatočne dobre skordinované. Medzitým nedostatočné povedomie o alternatívnych postupoch vo výrobných systémoch často zosilňuje odpor k zmenám, ktoré by mohli zlepšiť životné podmienky zvierat.

4. Potreba zjednodušiť a vytvoriť jasné zásady týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat.

Všeobecná smernica o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely alebo smernica o zvieratách chovaných v zoológických záhradách obsahujú ustanovenia, ktoré sú príliš všeobecné na to, aby mali praktický vplyv; ide napríklad o ustanovenie v prílohe k smernici 98/58/ES: „*Všetky zvieratá musia mať prístup ku krmívu v intervaloch primeraných ich fyziologickým potrebám*“

¹⁵ V niektorých členských štátoch sa zvieratá hromadne zabíjajú bez omračovania, pretože príslušné orgány udeľujú na omračovanie výnimku, a to bez posúdenia kvalitatívneho a kvantitatívneho odôvodnenia, ktoré sa predpokladá v právnych predpisoch EÚ.

¹⁶ Pozri štúdiu uskutočniteľnosti: „Označovanie dodržiavania dobrých životných podmienok zvierat a vytvorenie referenčného strediska Spoločenstva pre ochranu a dobré životné podmienky zvierat“, 26.1.2009 FCEC http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/farm/labelling_en.htm

alebo v smernici 1999/22/ES o zvieratách chovaných v zoológických záhradách: „*umiestnenie živočíchov v podmienkach, ktoré majú za cieľ uspokojenie biologických požiadaviek a požiadaviek ochrany jednotlivých druhov, okrem iného zabezpečením špeciálneho obohatenia výbehu jednotlivých druhov.*“

Do niektorých špecifických právnych predpisov EÚ¹⁷ sa zaviedli požiadavky na spôsobilosť osôb zaoberajúcich sa zvieratami. Takéto požiadavky sa však nevzťahujú na všetky dotknuté zvieratá (neexistuje žiadna špecifická požiadavka na spôsobilosť v oblasti chovu hydiny alebo teliat), zatiaľ čo nie sú pokryté niektoré problémy v oblasti životných podmienok zvierat súvisiace s koncepciou výrobných systémov.

Neexistujú žiadne špecifické právne predpisy EÚ, ktoré by sa vzťahovali na iné druhy hospodárskych zvierat (ako sú dojnice, hovädzí dobytok alebo králiky) napriek niekoľkým problémom, na ktoré poukázali vedci a Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA)¹⁸.

3. STRATEGICKÉ OPATRENIA

Táto stratégia sa s ohľadom na uvedené skutočnosti zakladá na dvoch navzájom sa dopĺňujúcich prístupoch:

V prvom rade, niektoré spoločné problémy treba riešiť odlišne a holisticky. Únia roky prijímala alebo prispôbovala špecifické právne predpisy špecifickým problémom. Zavedenie všeobecných zásad v konsolidovanom, zrevidovanom právnom rámci EÚ však môže prispieť k zjednodušeniu acquis týkajúceho sa dobrých životných podmienok zvierat a v konečnom dôsledku uľahčiť jeho presadzovanie.

Komisia v závislosti od posúdenia vplyvu zväží potrebu zrevidovaného legislatívneho rámca EÚ založeného na holistickom prístupe. Komisia posúdi najmä uskutočniteľnosť a vhodnosť zavedenia vedeckých ukazovateľov založených na výstupoch v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a nie vstupoch, ktoré sa používali doteraz; Komisia posúdi, či by takýto nový prístup povedol k zjednodušenému právnomu rámci a či by prispel k posilneniu konkurencieschopnosti poľnohospodárstva EÚ. Pri úvahách o ďalšom vývoji zaväzujú skúsenosti nadobudnuté v tých oblastiach, kde sú ukazovatele už naplánované (brojlery a zabíjanie).

V druhom rade, existujú opatrenia, ktoré už Komisia vykonáva, ale ktoré treba posilniť alebo lepšie využívať. Preto Komisia okrem plánovaného zjednodušeného právneho rámca navrhuje:

¹⁷ Smernica o ošípaných, nariadenie o preprave, nariadenie o usmrcovaní, smernica o laboratórných zvieratách.

¹⁸ Do zoznamu vedeckých stanovísk týkajúcich sa životných podmienok zvierat možno nahliadnúť v správe o posúdení vplyvu priloženej k tomuto oznámeniu.

- vyvinúť nástroje vrátane, podľa potreby, vykonávacích plánov, na posilnenie dodržiavania predpisov zo strany členských štátov,
- podporiť medzinárodnú spoluprácu,
- poskytovať spotrebiteľom a verejnosti vhodné informácie,
- optimalizovať synergické vplyvy spoločnej poľnohospodárskej politiky,
- skúmať životné podmienky rýb z hospodárskych chovov.

Vplyvy na základné práva vzniknuté v dôsledku opatrení prijatých v súvislosti s touto stratégiou sa podľa potreby riadne posúdia, najmä pokiaľ ide o slobodu náboženstva¹⁹. Komisia v tejto súvislosti preštuduje aj problém označovania podľa dohody, ku ktorej sa dospelo v súvislosti s legislatívnym návrhom týkajúcim sa informácií o potravinách²⁰.

3.1. Zjednodušený právny rámec EÚ týkajúci sa dobrých životných podmienok zvierat

Komisia zváži, či je možné zaviesť zjednodušený právny rámec EÚ so zásadami dobrých životných podmienok zvierat, ktorý by sa uplatňoval na všetky zvieratá²¹ chované v kontexte hospodárskej činnosti vrátane, podľa potreby, spoločenských zvierat, s osobitnou pozornosťou venovanou zjednodušeniu, zníženiu administratívneho zaťaženia a valorizácii noriem týkajúcich sa dobrých životných podmienok ako prostriedku na posilnenie konkurencieschopnosti potravinárskeho priemyslu EÚ vrátane potenciálu pridanej hodnoty takýchto noriem.

Komisia posúdi:

- (a) používanie ukazovateľov životných podmienok zvierat založených na vedeckých poznatkoch ako možný spôsob, ako zjednodušiť právny rámec a umožniť, aby flexibilita zlepšila konkurencieschopnosť chovateľov dobytky;
- (b) nový rámec EÚ na zvýšenie transparentnosti a primeranosti informácií určených spotrebiteľom o životných podmienkach zvierat ovplyvňujúcich ich výber pri kúpe,
- (c) zriadenie Európskej siete referenčných stredísk,

¹⁹ Stratégia účinného uplatňovania Charty základných práv Európskou úniou, KOM(2010) 573 v konečnom znení z 19.10.2010.

²⁰ V odôvodnení 50 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18) sa uvádza, že: „Spotrebiteľia v Únii prejavujú čoraz väčší záujem o vykonávanie pravidiel Európskej únie v oblasti dobrých podmienok zvierat pri ich zabití vrátane toho, či bolo zviera pred zabitím omráčené. V tejto súvislosti by sa malo v kontexte budúcej stratégie Únie v oblasti ochrany a dobrých podmienok zvierat zvážiť vypracovanie štúdie o možnosti poskytnúť spotrebiteľom príslušné informácie o omračovaní zvierat.“

²¹ Táto iniciatíva sa nebude vzťahovať na bezstavovce používané v akvakultúre ani na komerčné rybárske činnosti. Ryby z hospodárskych chovov budú podliehať osobitným hodnoteniam.

(d) vytvorenie spoločných požiadaviek na spôsobilosť personálu, ktorý zaobchádza so zvieratami.

a) *Používanie ukazovateľov životných podmienok zvierat založených na výstupoch*

Možnosť používania vedecky validovaných ukazovateľov založených na výstupoch a dopĺňajúcich normatívne požiadavky v právnych predpisoch EÚ sa bude podľa potreby zvažovať s osobitnou pozornosťou venovanou prospešnosti takéhoto nového prístupu z hľadiska procesu zjednodušovania *acquis*. Na zvieratá orientované ukazovatele sa nedávno zaviedli v dvoch právnych predpisoch týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat (smernica 2007/43/ES, ktorou sa stanovujú minimálne pravidlá ochrany kurčiat chovaných na produkciu mäsa, a nariadenie (ES) č. 1099/2009 o ochrane zvierat počas usmrčovania).

Preskúmajú sa kritériá vypracované v projekte „Welfare quality®“²² (kvalita životných podmienok) súvisiace so systémom posudzovania rizika, ako sa uplatňuje v oblasti bezpečnosti potravín (pozri Potravinové právo²³). Pri posudzovaní príslušných návrhov na riadenie rizika sa zohľadnia vedecké stanoviská EFSA k vývoju ukazovateľov životných podmienok, ako aj sociálno-ekonomické faktory.

Používanie ukazovateľov životných podmienok zvierat založených na výsledkoch sa uznáva aj na medzinárodnej úrovni organizáciami ako je Svetová organizácia pre zdravie zvierat (OIE)²⁴.

b) *Nový rámec EÚ na zvýšenie transparentnosti a primeranosti informácií určených spotrebiteľom o životných podmienkach zvierat ovplyvňujúcich ich výber pri kúpe*

Cieľom zrevidovaného právneho rámca EÚ týkajúceho sa dobrých životných podmienok zvierat by mohlo byť poskytnutie nástroja na ubezpečenie spotrebiteľov, že tvrdenia o dobrých životných podmienkach zvierat sú transparentné a z vedeckého hľadiska relevantné.

V záujme posilnenia postavenia spotrebiteľov budú v iných príslušných oblastiach politiky preskúmané synergické a konvergentné opatrenia spojené s podobnými iniciatívami na úrovni EÚ.

c) *Európska sieť referenčných stredísk*

Komisia už prerokovala myšlienku siete referenčných stredísk pre dobré životné podmienky zvierat v predchádzajúcom oznámení²⁵. Jej hlavným cieľom je zabezpečiť, aby príslušné orgány dostali ucelené a jednotné

²² <http://www.welfarequality.net/everyone/26536/5/0/22>

²³ Nariadenie (ES) č. 178/2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín.

²⁴ Usmernenia k dobrým životným podmienkam zvierat v Medzinárodnom kódexe zdravia suchozemských zvierat. Pozri www.oie.int.

²⁵ KOM(2009) 584 v konečnom znení z 28.10.2009.

technické informácie spôsobom, akým by sa mali vykonať právne predpisy EÚ, najmä v súvislosti s ukazovateľmi životných podmienok zvierat založenými na výstupoch.

Sieť by sa mohla zriadiť prostredníctvom spolufinancovania súčasných vedeckých a technických vnútroštátnych zdrojov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat. Úlohou tejto siete by mohlo byť dopĺňanie a nie kopírovanie úlohy Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín a činnosti Spoločného výskumného centra EÚ²⁶.

Organizácia siete by mohla odrážať súčasnú štruktúru právnych predpisov EÚ²⁷, aby sa na úrovni EÚ zabezpečili tieto body:

- podporiť Komisiu a členské štáty v oblasti technickej expertízy, najmä v súvislosti s používaním ukazovateľov životných podmienok zvierat založených na výsledkoch;
- viesť školenia prospešné pre personál príslušných orgánov a prípadne pre expertov z tretích krajín;
- vhodne prispieť k šíreniu výsledkov výskumu a technických inovácií medzi zainteresovanými stranami EÚ a medzinárodnou vedeckou obcou;
- koordinovať výskum v spolupráci, kde je to žiaduce, so súčasnými štruktúrami výskumu financovanými Európskou úniou²⁸;

d) Spoločné požiadavky na spôsobilosť personálu zaobchádzajúceho so zvieratami

Zjednodušený právny rámec EÚ týkajúci sa dobrých životných podmienok zvierat by sa mohol konsolidovať do jediného textu a zlepšiť požiadavky na spôsobilosť, ktoré už existujú v určitých právnych predpisoch EÚ. Všeobecné zásady na preukázanie spôsobilosti by sa vytvorili na základe posúdenia vplyvu.

Spoločné požiadavky EÚ na spôsobilosť personálu zaobchádzajúceho so zvieratami by mali za cieľ zabezpečiť, aby tieto osoby boli schopné predísť bolesti, utrpeniu a strachu, rozoznať alebo obmedziť ich, a zároveň poznali právne povinnosti súvisiace s ochranou a dobrými životnými podmienkami zvierat.

²⁶ Referenčné laboratórium Európskej únie pre alternatívne metódy k testovaniu na zvieratách (ECVAM) v rámci GR JRC sa nevenuje priamo dobrým životným podmienkam zvierat, ale alternatívnym testovacím metódam.

²⁷ Chov teliat, chov ošípaných, chov nosníc, chov brojlerov, chov iných hospodárskych zvierat, preprava zvierat, usmrcovanie zvierat, používanie zvierat na pokusy a chov voľne žijúcich zvierat v zajatí.

²⁸ Ako je pracovná skupina pre výskum v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat pôsobiaca pri SCAR (Standing Committee on Agricultural Research, t. j. Stály výbor pre poľnohospodársky výskum) a program ERA-Net pre zdravie a dobré životné podmienky zvierat (Animal Health and Welfare, ANIHWA).

Mohla by sa okrem toho zväžiť primeraná úroveň spôsobilosti u ľudí zodpovedných za navrhovanie postupov, zariadení alebo vybavenia určeného pre zvieratá.

Iniciuje sa štúdia o vzdelávaní v oblasti dobrých životných podmienok zvierat s cieľom identifikovať témy v tejto oblasti, ktoré sa majú zaradiť do osnov povolání spojených s problematikou zvierat, a činnosti, ktoré by boli potrebné na zvýšenie povedomia osôb s uvedenými povolaniami.

3.2. Podporiť členské štáty a prijať opatrenia na podporu dodržiavania predpisov

Komisia bude riešiť problém dodržiavania predpisov prednostne. Predpisy sa môžu dodržiavať iba prostredníctvom opatrení zameraných na ich presadzovanie, ktoré vykonávajú členské štáty alebo ktorých výkon patrí do zodpovednosti členských štátov. Komisia však zohráva dôležitú úlohu pri zabezpečovaní jednotného dodržiavania predpisov v EÚ. Je dôležité zabezpečiť, aby sa na všetkých výrobcov EÚ vzťahovali rovnaké podmienky a aby sa so zvieratami zaobchádzalo vhodným spôsobom. Prostredníctvom tejto stratégie sa predkladajú tieto opatrenia:

- Komisia bude prostredníctvom Potravinového a veterinárneho úradu (FVO) bude naďalej navštevovať členské štáty. Podľa potreby bude naďalej dôsledne uplatňovať svoje výhradné práva pri predkladaní prípadov pred Súdny dvor Európskej únie. Toto je základné opatrenie Komisie na zabezpečenie dodržiavania predpisov, najmä v súvislosti so súčasnými alebo budúcimi výzvami v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.
- Komisia napriek tomu verí, že vhodná stratégia vzdelávania môže byť mocným nástrojom vybudovania kultúry dodržiavania predpisov medzi prevádzkovateľmi a vnútri členských štátov. Túto úlohu by mohol prevziať možný vývoj Európskej siete referenčných stredísk.
- Medzičasom vyvinie Komisia väčšie úsilie pri odbornej príprave veterinárnych inšpektorov prostredníctvom programu Lepšia odborná príprava pre bezpečnejšie potraviny. Komisia takisto posúdi potrebu a možnosť rozšíriť činnosti odbornej prípravy o dobré životné podmienky pokusných zvierat a zvierat žijúcich vo voľnej prírode.
- Komisia tiež rozšíri svoju úlohu pri poskytovaní rád príslušným orgánom členských štátov a podnecovaní spolupráce, výmeny najlepších postupov a dohody na spoločných cieľoch a usmerneniach prostredníctvom tematických pracovných skupín a podujatí.
- V nasledujúcich štyroch rokoch preto Komisia vypracuje špecifické usmernenia alebo vykonávacie pravidlá k rôznym právnym predpisom EÚ týkajúcim sa dobrých životných podmienok zvierat²⁹.

Dobré životné podmienky sú tiež technickým problémom pre prevádzkovateľov, ktorí zaobchádzajú so zvieratami v rámci hospodárskej činnosti. Preto je dôležité

²⁹ Najmä pokiaľ ide o výnimku z povinnosti omračovať zvieratá v prípade rituálneho zabíjania.

pomôcť im porozumieť dôvody požiadaviek EÚ a pochopiť, akým spôsobom by mohli lepšie dodržiavať predpisy prostredníctvom lepšie navrhnutých postupov.

3.3. Podporiť medzinárodnú spoluprácu

Na zabezpečenie konkurencieschopnosti hospodárskych subjektov EÚ vo svete je dôležitá existencia rovnakých podmienok v oblasti dobrých životných podmienok zvierat. Únia už vypracovala niekoľko bilaterálnych a multilaterálnych činností, ktoré potrebujú byť optimalizované a podporené, ako sa uvádza v hodnotení.

Na uvedený účel Komisia:

- bude naďalej zahŕňať dobré životné podmienky zvierat do bilaterálnych obchodných dohôd alebo fór³⁰ spolupráce s cieľom zvýšiť počet strategických príležitostí na vývoj konkrétnejšej spolupráce s tretími krajinami,
- zostane aktívna na multilaterálnom poli, najmä v Svetovej organizácii pre zdravie zvierat (OIE) a Svetovej organizácii pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) z ktorých prvá prijala medzinárodné normy a obidve prijali iniciatívy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat³¹,
- preskúma ako by sa mohli dobré životné podmienky zvierat lepšie integrovať do rámca európskej susedskej politiky,
- zorganizuje podľa potreby významné medzinárodné podujatia zamerané na propagáciu stanoviska Únie k dobrým životným podmienkam zvierat.

Takéto opatrenia sú príležitosťou podeliť sa o koncepciu EÚ, pokiaľ ide o dobré životné podmienky zvierat, na svetovej úrovni. Preto je dôležité optimálne využívať dostupné zdroje venované na medzinárodné činnosti v oblasti dobrých životných podmienok zvierat s cieľom vyrovnáť sa s týmito výzvami a posilniť ich príspevok ku konkurencieschopnosti európskych chovateľov hovädzieho dobytku v globalizovanom svete. Komisia preto začne revíziu uvedených opatrení s cieľom vyhodnotiť výhody, ktoré prinášajú sektoru poľnohospodárstva EÚ a iným sektorom, a podá o nej správu Európskemu parlamentu a Rade.

3.4. Poskytovať spotrebiteľom a verejnosti vhodné informácie

Kvalita životných podmienok zvierat je spoločenským problémom, ktorý vzbudzuje pozornosť širokej verejnosti. Zaoberanie so zvieratami súvisí s etikou a je súčasťou súboru hodnôt Únie. Preto je dôležité komunikovať s deťmi, mladými alebo so širokou verejnosťou s cieľom zvýšiť ich povedomie, pokiaľ ide o úctu k zvieratám, a podporiť zodpovedné vlastníctvo.

³⁰ Počet dohôd o voľnom obchode týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat sa v roku 2011 zdvojnásobil.

³¹ V súčasnosti je k dispozícii deväť noriem OIE týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat (pozri: <http://www.oie.int>). FAO pripravila stretnutia s cieľom prepojiť odborné poznatky a uľahčiť vytváranie schopností v rôznych oblastiach súvisiacich s dobrými životnými podmienkami zvierat. Vytvorila tiež špecifickú webovú stránku venovanú dobrým životným podmienkam hospodárskych zvierat (<http://www.fao.org/ag/againfo/themes/animal-welfare/en/>).

O kvalitu životných podmienok zvierat sa zaujímajú aj spotrebitelia. Živočíšne produkty majú široké využitie, najmä v kontexte výroby potravín a spotrebitelia sa zaujímajú o spôsob, akým sa so zvieratami zaobchádzalo. Na druhej strane, spotrebitelia vo všeobecnosti nemajú právo reagovať na prísnejšie normy týkajúce sa životných podmienok zvierat.

Preto je dôležité informovať spotrebiteľov EÚ o právnych predpisoch EÚ uplatniteľných na zvieratá určené na produkciu potravín a zabezpečiť, aby sa nenechali oklamať zavádzajúcimi tvrdeniami o dobrých životných podmienkach zvierat.

V členských štátoch existuje veľa komunikačných a vzdelávacích činností. Všeobecné zmapovanie situácie v EÚ by umožnilo identifikovať medzery, kde by Únia mohla poskytnúť pridanú hodnotu.

Všetky takého cieľa sú doplnkové a môžu si vyžadovať špecifické nástroje. Niektoré sa už uskutočňujú, ako napr. program Farmland (pre deti a učiteľov na základných školách) alebo Lepšia odborná príprava pre bezpečnejšie potraviny (určený úradným inšpektorom). Komisia okrem toho organizuje pravidelné schôdze zamerané na lepšie pochopenie a presadzovanie právnych predpisov EÚ. Je možné, že existujú spôsoby, ako zlepšiť ich účinnosť a doplniť ich novými komunikačnými nástrojmi.

Komisia preto zamýšľa najprv začať štúdiu na zmapovanie súčasných vzdelávacích a informačných činností v oblasti dobrých životných podmienok zvierat určených širokej verejnosti a spotrebiteľom. Takéto opatrenia by mali zahŕňať možnosť udeľovania fondov na úspešné nadnárodné informačné kampane alebo vzdelávacie iniciatívy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.

3.5. Optimalizovať synergie so spoločnou poľnohospodárskou politikou

Dobré životné podmienky zvierat sú súčasťou sociálne orientovaného poľnohospodárskeho prístupu a Únia už medzi poľnohospodárstvom a dobrými životnými podmienkami zvierat vytvorila silné putá. Je tomu skutočne tak: väčšina rozpočtových prostriedkov EÚ venovaných dobrým životným podmienkam zvierat smeruje k poľnohospodárom v rámci programov pre rozvoj vidieka. Avšak práve v čase hospodárskych obmedzení je potrebná väčšia miera koordinácie na zjednodušenie opatrení a optimalizáciu výsledkov.

Komisia zriadi špecifické medziútvarové usporiadanie na posúdenie spôsobu optimalizácie synergických účinkov súčasných mechanizmov SPP najmä prostredníctvom vzájomného dodržiavania predpisov, rozvoja vidieka, podporných opatrení, politiky kvality, organického poľnohospodárstva, atď.

3.6. *Skúmať dobré životné podmienky chovaných rýb*

Chované ryby spadajú do rozsahu právnych predpisov EÚ o ochrane zvierat počas prepravy a usmrcovania, nevzťahujú sa však na ne žiadne špecifické pravidlá. Komisia bude naďalej vyhľadávať vedecky podložené rady týkajúce sa jednotlivých druhov a vyhodnocovať otázky týkajúce sa otázok kvality životných podmienok rýb v akvakultúre s cieľom prijať vhodné opatrenie na základe výsledku uvedeného hodnotenia.

PRÍLOHA

Plánované opatrenia	Rok
Súbor opatrení na presadzovanie právnych predpisov o ochrane nosníc (smernica 1999/74/ES)	2012
Vykonávací plán a opatrenia na presadzovanie právnych predpisov o zoskupovaní prasníc (smernica 2008/120/ES)	2012
Vykonávací plán pre nariadenie o zabíjaní (nariadenie Rady (ES) č. 1099/2009)	2012
Vykonávacie pravidlá alebo usmernenia EÚ k ochrane zvierat počas prepravy	2012
Správa pre Európsky parlament a Radu o vplyve genetického výberu na životné podmienky kurčiat chovaných a držaných na produkciu mäsa*	2012
Správa pre Európsky parlament a Radu o uplatňovaní nariadenia (ES) č. 1523/2007 o zákaze uvádzania kožušiny mačiek a psov na trh*	2012
Štúdia o dobrých podmienkach chovaných rýb počas usmrčovania	2012
Správa pre Európsky parlament a Radu o rôznych metódach omračovania hydiny*	2013
Správa pre Radu o vykonávaní smernice 98/58/ES*	2013
Usmernenia EÚ k ochrane ošipáných	2013
Štúdia o vzdelávaní v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a o informačných činnostiach určených širokej verejnosti a spotrebiteľom	2013
Štúdia o príležitosti poskytnúť spotrebiteľom príslušné informácie o omračovaní zvierat*	2013
Štúdia o dobrých životných podmienkach chovaných rýb počas prepravy	2013
Možný právny návrh zjednodušeného právneho rámca EÚ týkajúceho sa dobrých životných podmienok zvierat	2014
Správa o vplyve medzinárodných činností v oblasti dobrých životných podmienok zvierat na konkurencieschopnosť európskych chovateľov dobytku v globalizovanom svete	2014
Správa pre Európsky parlament a Radu o systéme znehybňovania dobytku prevrátením alebo akoukoľvek neprirodzenou polohou*	2014
Štúdia o dobrých životných podmienkach psov a mačiek zapojených do obchodných praktík	2014
Usmernenia EÚ alebo vykonávacie pravidlá týkajúce sa ochrany zvierat počas usmrčovania	2014
Správa pre Európsky parlament a Radu o možnosti zavedenia určitých požiadaviek, pokiaľ ide o ochranu rýb počas usmrčovania*	2015
Správa Európskeho parlamentu a Rady o uplatňovaní smernice 2007/43/ES a jej vplyve na životné podmienky kurčiat chovaných a držaných na produkciu mäsa*	2015

* Povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov EÚ.